

R Wieści anizowskie

Nr 8
Październik 1997
Cena 1,00 zł.

drzewa jesienne

o jakże piękne są drzewa
zatlumiające wieś i las
gdy lato końca dobiega
i idzie jesień z mgieł i gwiazd

grabby płomieniem
niby pochodnie płonące
pragną opuścić pierś ziemi
ulecieć w złote gdzieś słońce

a jarzębina w koralach
wyszła za wioskę na wzgórze
za ostatniego talara
gila od zimy kupuje

wiśnie jak dziewczki wysokie
myją sagany chat burych
potem - umyte - na płocie
wieszają dnami do góry

jedynie jodła zielona
zielona tak jak na wiosnę
stoi i patrzy zdziwiona
że niebo ponad nią rośnie

Jan Poceek

W NUMERZE: *WYBORY '97 - WYNIKI GMINNE* *Z PRAC RADY GMINY* *GMINNE I REJONOWE ZAWODY SPORTOWO-POŻARNICZE* *NOWE PRZYPADKI WŚCIEKLIZNY* *ABONAMENT RADIOWO-TELEWIZYJNY* *SADZIMY IGLAKI* *LEKI Z DOMOWEJ APTEKI* *NOWY MATERIAŁ SIEWNY* *ZALECENIA ROLNICZE* *KALENDARZ BIODYNAMICZNY* *PANORAMA GMINY W OBIEKTYWIE* *ZBIERAMY GRZYBY* *OGŁOSZENIA* *SPORT* *PRZYSŁOWIA I PROGNOZY*

WYDARZENIA WRZEŚNIOWE:

- 14 września trzy drużyny z jednostek OSP z terenu gminy wzięły udział w rejonowych zawodach sportowo-pożarniczych, które odbyły się w Przybyszówce k. Rzeszowa,
- 14 września katolicy z Porąb Wolskich i Posuch przeżywali odpust parafialny w święto Podwyższenia Krzyża,
- 21 września 2.674 mieszkańców gminy wybierało swoich przedstawicieli do Parlamentu.

Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Ranizowie
zaprasza uczniów (chłopcy i dziewczęta) z klas VI - VIII do zapisywania się na kurs samoobrony - judo.
Miesięczna odpłatność wynosi 10 zł.
Ilość miejsc ograniczona.
Zapisy prowadzą i dodatkowych informacji udzielają pracownicy GOKSiR, tel. 89.

WŚCIEKLIZNA WCIĄŻ GROŻNA

W bieżącym roku na terenie gminy Ranizów odnotowano większe niż zwykle nasilenie wścieklizny wśród zwierząt dzikich, które przychodząc do zabudowań gospodarskich zagrażały zwierzętom domowym a nawet ludziom.

W miesiącu maju na podwórku gospodarskim w Posuchach został zabity lis.

We wrześniu zabito lisa w Ranizowie - Zembrzy, kilka dni później znaleziono martwego lisa również w Ranizowie w pobliżu hydroforni. Trzeci przypadek w tym miesiącu miał miejsce na terenach rekreacyjnych obok zalewu „Maziarnia”, gdzie również zabito przybłąkanego się lisa.

Wszystkie przytoczone wyżej przypadki wścieklizny zostały potwierdzone przez laboratorium SANEPID-u w Rzeszowie. Również we wrześniu odnotowano przypadek wścieklizny w sąsiedniej gminie Kamień, co pozwala stwierdzić, że wędrujące lisy mogą przenosić chorobę.

Apelujemy do ludzi zbierających grzyby w lasach o zachowanie szczególnej ostrożności, o nie przywożenie psów do lasu. Zwierzę chore na wściekliznę rzadko ucieka, lecz atakuje. Ponadto zarazić się tą chorobą można poprzez bezpośredni kontakt (dotyk) z chorym zwierzęciem.

Przypomina się również o obowiązku trzymania psów na uwięzi lub w zamknięciu. O wszelkich nietypowych zachowaniach się zwierząt dzikich lub domowych należy niezwłocznie powiadomić lekarza weterynarii.

W najbliższym okresie będą prowadzone szczepienia ochronne psów i kotów, aby w razie zetknięcia się z chorym zwierzęciem lub z innych przyczyn ustrzec się przed ich zachorowaniem, przez co poprawi się bezpieczeństwo mieszkańców.

Jan Tęcza

PANORAMA GMINY

Przedstawiona na zdjęciu figurka stoi w Ranizowie w przysiółku Wilki na rozstaju dróg. Wykonano ją około roku 1985 w miejsce starej figurki przedstawiającej Chrystusa, którą w owym czasie świętokradcza ręka skradła.

Fundatorem i wykonawcą krzyża była rodzina Wiązków z Wilków, natomiast figurkę przedstawiającą Świętego był rzeźbiarz - artysta z Ranizowa Robert Kochanowicz. Obecnie figurką opiekują się wszyscy mieszkańcy przysiółka Wilki.

Fot. St. Samojedny

Z pracy Rady Gminy w Raniżowie

W związku z licznymi uwagami zgłaszanymi przez podatników po ukazaniu się informacji z posiedzenia komisji rolnictwa, leśnictwa, handlu i usług („Wieści” nr 7) a dotyczącymi jej wniosku o umorzenie trzeciej raty podatku rolnego, Rada Gminy na sesji w dniu 8 sierpnia nie przychyliła się do tego wniosku, lecz podjęła uchwałę o przesunięciu terminu płatności III raty do IV raty. Jednakże, jak wynikało z wyjaśnień Sejmiku Samorządowego, Rada nie była kompetentna wprowadzić takiej ulgi, ani podjąć takiej uchwały. Mogła to zrobić, ale tylko przy ustalaniu podatku rolnego na dany rok podatkowy. Natomiast umorzenie raty podatku należy do kompetencji wójta i następuje to w drodze decyzji na wniosek podatnika. Również na wniosek podatnika termin płatności podatku może być odroczony lub płatność podatku rozłożona na raty.

Podatek rolny z mocy ustawy o podatku rolnym jest płatny w ratach w terminach do dnia 15 marca, 15 maja, 15 września i 15 listopada roku podatkowego, a zatem wchodzi w rachubę tylko odroczenie, a nie można rat rozkładać na kolejne raty.

(sas)

WYBORY '97 WYBORY '97 WYBORY '97 WYBORY '97 WYBORY '97 WYBORY '97 WYBORY '97 WYBORY

GMINNE WYNIKI

Uchwałą Rady Gminy w Raniżowie powołano na terenie gminy 8 obwodów do przeprowadzenia wyborów do Sejmu i Senatu w dniu 21 września 1997 r., które podajemy, i numery których używać będziemy w dalszej części opracowania:

1. Raniżów,
2. Wola Raniżowska,
3. Mazury,
4. Zielonka,
5. Staniszewskie,
6. Korczowiska,
7. Posuchy,
8. Poręby Wolskie.

FREKWENCJA:

Nr obwodu	1	2	3	4	5	6	7	8	Razem gmina
Liczba uprawnionych	1341	1395	619	413	471	218	273	237	4967
Udział wzięło	759	705	371	205	244	132	133	125	2674
Frekwencja w %	56,6	50,5	59,9	49,6	51,8	60,6	48,7	52,7	53,8

Procentowe poparcie poszczególnych ugrupowań:

- w obwodach - w stosunku do oddanych głosów ważnych w obwodzie,
- w gminie Raniżów - w stosunku do oddanych głosów ważnych we wszystkich ośmiu obwodach gminy.

Nr listy - nazwa	Nr obwodu	1	2	3	4	5	6	7	8	Razem gmina
Nr 1 - Unia Pracy		1,9	3,0	2,8	2,5	2,6	4,7	2,3	1,6	2,6
Nr 2 - Blok dla Polski		1,1	1,9	2,2	0,5	1,7	3,1	3,8	1,6	1,7
Nr 3 - Krajowe Porozumienie Emerytów i Rencist.		1,8	1,5	0,8	3,5	2,1	4,7	3,8	2,4	2,0
Nr 4 - Unia Wolności		3,3	1,6	1,4	1,0	1,3	0,8	3,0	1,6	2,0
Nr 5 - Akcja Wyborcza Solidarność		60,2	72,2	68,4	68,7	64,5	67,2	64,4	71,3	66,6
Nr 6 - Sojusz Lewicy Demokratycznej		14,3	3,2	5,0	3,5	10,3	2,3	5,3	4,1	7,4
Nr 7 - Polskie Stronnictwo Ludowe		7,9	8,3	14,8	12,6	9,0	8,6	13,6	9,0	9,8
Nr 8 - Unia Prawicy Rzeczypospolitej		2,1	0,4	0,8	0,5	0,9	0,0	0,8	2,4	1,1
Nr 9 - Ruch Odbudowy Polski - ROP		5,1	7,2	2,8	5,1	4,3	4,7	0,8	5,7	5,0
Nr 10 - Krajowa Partia Emerytów i Rencistów		2,3	0,7	0,8	2,0	3,4	3,9	2,3	1,6	1,8

ciąg dalszy na stronie 4

ciąg dalszy ze strony 3

Poszczególni kandydaci na posłów zdobyli następującą ilość głosów:

LISTA NR 1 - UNIA PRACY

Lp.	Kandydat	Nr obwodu	1	2	3	4	5	6	7	8	Razem gmina
1.	DŁUGOSZ Stanisław Marek		4	5	0	0	0	0	0	0	9
2.	ŁYSIAK Stanisław Zbigniew		2	0	0	0	0	0	0	0	2
3.	AUGUSTYNOWICZ Teodor Stanisław		0	2	3	0	0	1	2	0	8
4.	SAMBORSKI Janusz		1	2	0	3	0	1	0	0	7
5.	MISIURA Jacek		2	1	1	0	2	1	1	0	8
6.	HOLSKA Małgorzata		2	2	2	0	1	1	0	1	9
7.	DEC Zygmunt		2	3	1	0	2	1	0	1	10
8.	KAMYCKI Józef		0	0	0	0	0	0	0	0	0
9.	WRÓBEL Andrzej Janusz		0	0	1	0	1	0	0	0	2
10.	BANAŚ Jan		0	6	2	0	0	0	0	0	8
11.	MAREK Krzysztof Jan		1	0	0	2	0	1	0	0	4
			14	21	10	5	6	6	3	2	67

LISTA NR 2 - BLOK DLA POLSKI

Lp.	Kandydat	Nr obwodu	1	2	3	4	5	6	7	8	Razem gmina
1.	BAZYŁKO Marek		3	1	0	0	0	1	1	0	6
2.	LECH Jan		1	3	1	0	0	0	0	0	5
3.	KOPACZEWSKI Antoni		0	0	0	0	1	0	0	0	1
4.	TRYCZYŃSKI Adam Teofil		1	1	1	1	0	1	0	1	6
5.	ŚLUSARZ Jacek		2	4	3	0	2	1	3	0	15
6.	HANEJKO Anna		1	2	0	0	0	0	1	0	4
7.	BOSEK Seweryn		0	0	0	0	0	0	0	0	0
8.	WALAT Janina		0	0	0	0	0	0	0	0	0
9.	WERYH Ewa Anna		0	1	1	0	0	0	0	0	2
10.	MAZUR Aurelia Teresa		0	0	1	0	0	1	0	1	3
11.	SOLTYS Zbigniew		0	1	1	0	1	0	0	0	3
			8	13	8	1	4	4	5	2	45

LISTA NR 3 - KRAJOWE POROZUMIENIE EMERYTÓW I RENCISTÓW

Lp.	Kandydat	Nr obwodu	1	2	3	4	5	6	7	8	Razem gmina
1.	ŻOŁYŃIAK Janina		0	3	1	1	0	0	0	0	5
2.	LESZCZYŃSKI Ireneusz Eugeniusz		1	4	0	0	0	0	1	0	6
3.	MAZURKIEWICZ Maria		5	1	2	0	1	1	0	1	11
4.	MIARA Anna Władysława		1	0	0	4	1	0	0	1	7
5.	BREJTA Ryszard Stanisław		0	0	0	0	1	0	1	0	2
6.	WÓJCIK Wojciech		0	0	0	0	0	1	0	0	1
7.	STANISZEWSKI Stanisław		1	1	0	1	2	0	2	1	8
8.	TUTAK Kazimierz		2	0	0	0	0	0	0	0	2
9.	GAŚECKI Bronisław Jakub		0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.	GREISS Maria		0	1	0	0	0	3	0	0	4
11.	ŁUSZCZYSZYN Jerzy		1	0	0	0	0	0	1	0	2
12.	PANKIEWICZ Władysław Marian		0	0	0	1	0	0	0	0	1
13.	PIOTROWSKA Danuta Helena		0	0	0	0	0	0	0	0	0
14.	SZKODOWSKA Elżbieta Maria		1	0	0	0	0	0	0	0	1
15.	DUTKA Edward		0	0	0	0	0	0	0	0	0
16.	KAPUSTA Aleksander		1	0	0	0	0	1	0	0	2
			13	10	3	7	5	6	5	3	52

ciąg dalszy na stronie 5

ciąg dalszy ze strony 4

LISTA NR 4 - UNIA WOLNOŚCI

Lp.	Kandydat	Nr obwodu	1	2	3	4	5	6	7	8	Razem gmina
1.	MACZKA Zbigniew Jan		9	2	1	1	2	1	1	0	17
2.	STEPIEN Danuta Waleria		7	0	0	0	0	0	0	0	7
3.	ŁĘGIEWICZ Jacek Aureliusz		1	0	0	0	0	0	1	0	2
4.	KOMOROWSKI Krzysztof Jerzy		1	2	3	0	0	0	2	0	8
5.	KORPANTY Władysław Wincenty		2	1	0	0	0	0	0	0	3
6.	NIEDZIELSKI Adam Tadeusz		1	2	1	1	0	0	0	0	5
7.	AUGUSTYN Andrzej Franciszek		2	1	0	0	0	0	0	0	3
8.	DROZDOWSKI Bogdan Wojciech		1	2	0	0	0	0	0	0	3
9.	WINSCH Marta Maria		0	0	0	0	0	0	0	1	1
10.	BRODOWICZ Andrzej		0	1	0	0	0	0	0	0	1
11.	FLORKIEWICZ Eugeniusz		0	0	0	0	1	0	0	0	1
			24	11	5	2	3	1	4	1	51

LISTA NR 5 - AKCJA WYBORCZA SOLIDARNOŚĆ

Lp.	Kandydat	Nr obwodu	1	2	3	4	5	6	7	8	Razem gmina
1.	SIECZKOŚ Zbigniew Jerzy		16	12	5	0	1	9	3	1	47
2.	RYNASIEWICZ Zbigniew Franciszek		37	29	14	17	21	1	3	6	128
3.	SIKORA Waldemar Mieczysław		193	135	67	25	24	18	22	18	502
4.	KAZIMIERCZAK Andrzej		7	13	7	8	2	8	4	7	56
5.	OSNOWSKI Andrzej Feliks		3	9	4	1	1	0	2	0	20
6.	PUPA Zbigniew		27	67	79	14	21	5	5	33	251
7.	ŚNIEŻEK Adam Walenty		9	9	6	6	2	2	2	1	37
8.	TOMAKA Jan Walenty		16	10	2	6	1	0	1	0	36
9.	GÓRNY Józef		25	56	9	20	46	21	11	8	196
10.	FRĄCZEK Barbara Franciszka		50	122	37	27	23	14	24	6	303
11.	GODEK Robert Czesław		1	0	0	0	0	0	0	0	1
12.	RAMSKI Janusz Henryk		2	7	0	0	0	0	0	0	9
13.	ALOT Stanisław		5	10	3	0	0	1	0	0	19
14.	ZEMBRON Ryszard		2	0	0	0	0	0	0	0	2
15.	PYRA Izabela Barbara		2	1	0	1	3	0	1	2	10
16.	WIĄCEK Jan		46	18	12	11	6	7	7	5	112
			441	498	245	136	151	86	85	87	1729

LISTA NR 6 - SOJUSZ LEWICY DEMOKRATYCZNEJ

Lp.	Kandydat	Nr obwodu	1	2	3	4	5	6	7	8	Razem gmina
1.	CIESIELSKI Wiesław		38	5	5	1	8	2	2	1	62
2.	JANAS Stanisław		8	7	2	1	3	0	1	1	23
3.	TUDEREK Grzegorz Konstanty		23	1	2	1	7	0	1	1	36
4.	KURP Jan Stanisław		6	0	1	1	3	1	0	0	12
5.	RUSZNICA Stanisław Franciszek		8	1	3	0	1	0	0	1	14
6.	MAZUR Edward		13	7	2	3	2	0	2	1	30
7.	GÓRECKI Kazimierz Ryszard		2	1	1	0	0	0	1	0	5
8.	NAWŁOKA Jan Michał		1	0	1	0	0	0	0	0	2
9.	RYBKA Jerzy		6	0	1	0	0	0	0	0	7
			105	22	18	7	24	3	7	5	191

ciąg dalszy na stronie 6

ciąg dalszy ze strony 5

LISTA NR 7 - POLSKIE STRONNICTWO LUDOWE

Lp.	Kandydat	Nr obwodu	1	2	3	4	5	6	7	8	Razem gmina
1.	BURY Jan		30	7	9	3	1	3	1	0	54
2.	BENTKOWSKI Aleksander		6	13	12	8	8	0	5	6	58
3.	SUROWIEC Kazimierz		3	2	6	6	4	6	0	0	27
4.	MAZAN Stanisław		15	30	10	6	3	1	2	2	69
5.	BUJAK Bolesław		2	0	1	0	1	0	2	0	6
6.	GRZELAK Barbara Jadwiga		0	1	1	0	0	0	0	1	3
7.	REIZER Andrzej Jan		0	1	5	0	1	0	2	0	9
8.	LEBODA Stanisław		0	0	0	0	0	0	0	0	0
9.	MUSIAŁ Feliks Jan		0	0	1	0	0	0	1	0	2
10.	BĘBEN Stanisława Danuta		1	2	0	0	0	0	0	0	3
11.	DARAŻ Adam Andrzej		0	1	8	2	0	0	5	1	17
12.	CHROBAK Tadeusz		0	0	0	0	0	0	0	0	0
13.	PADOWSKI Jan Szczepan		0	0	0	0	0	0	0	0	0
14.	KRÓL Józef		1	0	0	0	3	1	0	1	6
15.	STRZEPEK Ryszard Antoni		0	0	0	0	0	0	0	0	0
16.	SZCZYGIEL Antoni Karol		0	0	0	0	0	0	0	0	0
			58	57	53	25	21	11	18	11	254

LISTA NR 8 - UNIA PRAWICY RZECZYPOSPOLITEJ

Lp.	Kandydat	Nr obwodu	1	2	3	4	5	6	7	8	Razem gmina
1.	JAKUBOWSKI Józef Adam		5	3	1	1	0	0	0	1	11
2.	MARCZUK Barbara Maria		2	0	2	0	0	0	0	0	4
3.	ZIEBA Tadeusz		0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.	ZAWILSKI Zenon Andrzej		0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	ZARĘBSKI Waldemar		1	0	0	0	0	0	1	2	4
6.	CIEPLIŃSKI Piotr		1	0	0	0	0	0	0	0	1
7.	WRÓBEL Adam		0	0	0	0	1	0	0	0	1
8.	SALWA Jerzy		0	0	0	0	0	0	0	0	0
9.	CZARNIECKI Wojciech		3	0	0	0	1	0	0	0	4
10.	WÓJCIK Lesław		0	0	0	0	0	0	0	0	0
11.	KAMYCKI Zdzisław		2	0	0	0	0	0	0	0	2
12.	IGNAS Krystian Michał		1	0	0	0	0	0	0	0	1
			15	3	3	1	2	0	1	3	28

LISTA NR 9 - RUCH ODBUDOWY POLSKI ROP

Lp.	Kandydat	Nr obwodu	1	2	3	4	5	6	7	8	Razem gmina
1.	KUCHARSKI Andrzej Jan		6	3	1	3	1	2	0	0	16
2.	ŚWIETLIŃSKI Władysław Piotr		0	2	1	0	2	0	0	0	5
3.	POPIELARZ Kazimierz		1	0	0	2	3	1	0	0	7
4.	WOŚ Kazimierz		0	0	5	0	1	0	1	0	7
5.	SUDOŁ Jan		16	30	0	4	2	0	0	2	54
6.	KWASNIK Małgorzata		3	1	2	0	0	0	0	1	7
7.	SZOSTEK Irena		2	1	0	0	1	0	0	0	4
8.	SZUMNY Waldemar Włodzimierz		4	0	0	0	0	0	0	0	4
9.	ZIÓŁKOWSKA Krystyna Małgorzata		1	7	0	0	0	0	0	1	9
10.	KMIEĆ Bogusław		0	2	0	0	0	0	0	0	2
11.	STĘPIEŃ Jan Sylwester		3	0	0	0	0	2	0	0	5
12.	SOLARSKI Bogdan Kazimierz		0	0	0	0	0	0	0	0	0
13.	MALCZYŃSKI Jan		0	0	0	0	0	0	0	2	2
14.	MISKIEWICZ Aurelia Maria		0	0	0	0	0	0	0	0	0
15.	SOBASZEK Wiesław Marian		0	0	0	0	0	0	0	0	0
16.	PAWLAK Antoni		1	4	1	1	0	1	0	1	9
			37	50	10	10	10	6	1	7	131

ciąg dalszy na stronie 7

ciąg dalszy ze strony 6

LISTA NR 10 - KRAJOWA PARTIA EMERYTÓW I RENCISTÓW KPEiR

Lp.	Kandydat	Nr obwođu	1	2	3	4	5	6	7	8	Razem gmina
1.	CIEŚLA Włodzimierz		7	1	3	0	2	1	0	0	14
2.	ŁACZAK Kazimierz		3	1	0	0	3	0	1	0	8
3.	ŁOZIŃSKI Janusz Leszek		2	1	0	3	1	0	0	0	7
4.	SOBIESZAŃSKA Adelajda		0	0	0	0	1	0	0	0	1
5.	STEC Władysław		4	2	0	0	1	4	1	1	13
6.	WOŁOSZYŃSKI Leszek Waldemar		1	0	0	1	0	0	1	0	3
			17	5	3	4	8	5	3	1	46

SENAT

Lp.	Kandydat	Nr obwođu	1	2	3	4	5	6	7	8	Razem gmina
1.	BARAN Kazimierz Antoni ZG Partii Kupieckiej RP		22	8	9	1	4	0	6	1	51
2.	BORKACKI Stanisław Blok dla Polski		27	13	31	5	15	5	4	11	111
3.	FERENC Tadeusz Sojusz Lewicy Demokratycznej		127	41	16	14	22	11	15	4	250
4.	FRĄCZEK Józef Akcja Wyborcza Solidarność		447	526	241	142	155	96	86	78	1771
5.	JANOWSKI Mieczysław Edmund Akcja Wyborcza Solidarność		399	487	197	150	130	80	75	71	1589
6.	JECZEŃ Leonard Niezależny Komitet Wyborczy „STO”		9	8	7	2	5	0	0	2	33
7.	KALANDYK Zbigniew Unia Wolności		44	12	19	7	8	4	8	5	107
8.	OLECH Stanisław Ruch Odbudowy Polski ROP		38	68	25	13	19	11	13	15	202
9.	PÓŁCWIARTEK Ignacy Władysław Polskie Stronnictwo Ludowe		64	54	51	28	33	11	19	10	270
10.	REWER Stanisław Kom. Wyb. „Pomoc i Sprawiedliwość”		16	30	17	1	7	8	6	2	87
11.	STEC-KISZCZUK Maria Ruch Odbudowy Polski ROP		43	35	11	5	15	8	8	16	141
12.	STRUGAŁA Kazimierz Wojciech Sojusz Lewicy Demokratycznej		90	19	13	9	16	3	7	4	161

Podajemy dla porównania wyniki w % gminne oraz z woj. rzeszowskiego i Polski:

Wyszczególnienie	Gmina Ranizów	woj. rzeszowskie	Polska
Frekwencja	53,8	59,8	47,93
Akcja Wyborcza Solidarność	66,6	57,81	33,83
Sojusz Lewicy Demokratycznej	7,4	13,58	27,13
Unia Wolności	2,0	6,10	13,37
Polskie Stronnictwo Ludowe	9,8	9,14	7,31
Ruch Odbudowy polski ROP	5,0	5,48	5,56
Unia Pracy	2,6	2,56	4,74
Krajowa Partia Emerytów i Rencistów	1,8	1,25	2,18
Unia Prawicy Rzeczypospolitej	1,1	1,28	2,03
Krajowe Porozumienie Emerytów i Rencistów	2,0	1,52	1,63
Blok dla Polski	1,7	1,28	1,36

ciąg dalszy na stronie 8

W wyborach 21 września 1997 r. mandaty otrzymali:

⇒ **Akcja Wyborcza Solidarność - 6:**

1. Waldemar Sikora 35.161 głosów,
2. Zbigniew Rynasiewicz 23.278 głosów,
3. Zdzisław Pupa 21.491 głosów,
4. Barbara Frączek 16.673 głosy,
5. Józef Górny 15.449 głosów,
6. Andrzej Osnowski 13.923 głosy.

⇒ **Sojusz Lewicy Demokratycznej**

1. Wiesław Ciesielski 14.663 głosy.

⇒ **Polskie Stronnictwo Ludowe**

1. Aleksander Bentkowski 6.172 głosy.

Ponadto z listy krajowej weszli:

1. Adam Śmiczek - AWS,
2. Stanisław Janas - SLD,
3. Grzegorz Tuderek - SLD.

Senatorami zostali:

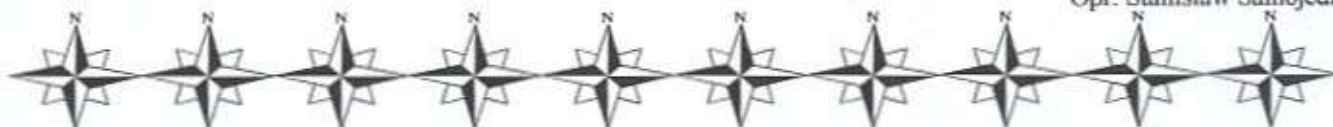
1. Mieczysław Janowski,
2. Józef Frączek.

W lokalu wyborczym w Raniszewie

foto. St. Samojedny

Opr. Stanisław Samojedny

GMINNE ZAWODY SPORTOWO-POŻARNICZE

Jak już informowaliśmy w poprzednim numerze „Wieści Ranizowskich”, w dniu 31 sierpnia przy bardzo ładnej, słonecznej pogodzie na stadionie w Raniszewie odbyły się doroczne zawody sportowo-pożarnicze jednostek OSP z terenu gminy. Wzięły w nich udział wszystkie jednostki z poszczególnych miejscowości z tym, że Raniszewo wystawił dwie drużyny.

Konkurencje na zawodach są następujące:

- a) musztra - konkurencja polegająca na prawidłowym wydawaniu komend przez dowódcę oraz wykonywania tych komend przez zawodników (sekcje),
- b) sztafeta 7 x 50 m - polega na pokonaniu przez poszczególnych zawodników (siedmiu) określonych przeszkód na odcinkach 50 m,
- c) ćwiczenia bojowe - polegają na dobiegnięciu do ułożonego sprzętu, zbudowaniu linii ssawnej, zbudowaniu linii głównej, zbudowaniu dwóch linii gaśniczych, uruchomieniu motopompy, zassaniu wody, podaniu prądów wody w celu obrócenia tarczy, strąceniu pacholków (o wyniku decyduje jak najkrótszy czas oraz prawidłowość wykonania określonych zadań przez członków sekcji).

Kolejność oraz czasy wykonania poszczególnych konkurencji obrazuje tabela:

Miejsce	Drużyna	Sztafeta	Ćwiczenia bojowe	Punkty karne	Łączny czas
I	Raniszewo II	67,0	49,3	0	117,3
II	Raniszewo I	64,0	46,5	20	130,5
III	Mazury	73,5	63,2	0	136,7
IV	Wola Ranizowska	71,4	56,8	13	141,2
V	Posuchy	68,0	65,4	15	148,4
VI	Zielonka	72,0	76,4	1	149,4
VII	Korczowiska	78,2	76,7	1	155,9
VIII	Poręby Wolskie	84,0	85,7	9	178,7
IX	Staniszewskie	71,3	85,0	23	179,3

ciąg dalszy na stronie 9

ciąg dalszy ze strony 8

*Dowódca zwycięskiej drużyny
Maciej Partyka odbiera nagrody
od Wójta Henryka Bajka
i Prezesa Zarządu Gminnego
Związku OSP w Ranizowie
Romana Lisa*

*Na zdjęciu stoją od lewej: kpt. St. Książ -
opiekun gminy z PSP, Prezes Roman Lis, Wójt
Henryk Bajek, st. ogniomistrz Ryszard
Kawalec - komendant gminnych jedn. OSP,
st. bryg. inż. Kazimierz Wójcicki, komisja
sędziowska na czele z bryg. mgr Antonim
Tokarzem oraz drużyna:
od lewej kłęczą: Maciej Partyka - dowódca,
Paweł Sala, Grzegorz Maciejczyk, Adam
Tyburczy, Stanisław Wiącek
od prawej stoją: Rafał Warzocha, Tomasz
Rumak, Paweł Warzocha*

REJONOWE ZAWODY SPORTOWO-POŻARNICZE

W dniu 14 września 1997 r. w Przybyszowce k. Rzeszowa odbyły się już po raz dziewiąty Rejonowe Zawody Sportowo-Pożarnicze drużyn Ochotniczych Straży Pożarnych rejonu rzeszowskiego, do którego należą gminy:

1. miasto Rzeszów,
2. Boguchwała,
3. Tyczyn,
4. Błażowa,
5. Krasne,
6. Trzebownisko,
7. Świlcza,
8. Głogów Małopolski,
9. Ranizów,
10. Stary Dzikowiec.

Jak powiedział komendant Rejonowy PSP w Rzeszowie st. bryg. inż. Kazimierz Wójcicki: „zawody są jednym z elementów przygotowania jednostek do prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych, do niesienia szybszej i skuteczniejszej pomocy w przypadku zagrożenia życia, zdrowia i mienia”.

Celem tych zawodów jest:

- mobilizowanie do intensywnego szkolenia pożarniczego,
- popularyzowanie zagadnień ochrony ppoż. wśród społeczeństwa,
- przygotowanie do startu w zawodach wyższego szczebla.

Zawody gminne odbywają się co roku, rejonowe - co dwa lata, wojewódzkie - co cztery lata, krajowe - co cztery lata. W 1993 r. Ranizów był gospodarzem VII zawodów rejonowych.

Miejsce	Nazwa jednostki	Ilość punktów końcowych
I	Niechobrz Dolny	107,80
II	Zaczerwie	113,20
III	Ranizów I	113,35
IV	Przewrotne	113,85
V	Bratkowice	113,98
VI	Ranizów II	119,40
VII	Pogwizdów Stary	119,76
VIII	Głogów Małopolski	125,16
IX	Łukawiec	126,35
X	Wilkowyja	126,40
XVI	Mazury	139,03

Podajemy pierwszą dziesiątkę drużyn oraz pozycję jednostki z Mazurów, która również brała udział. Prosimy zwrócić uwagę na minimalne różnice w ścisłej czołówce.

SADZIMY IGLAKI

Jesienne miesiące to dla działkowiczów okres wzmożonych zakupów. Jeżeli chcemy zagospodarować działkę krzewami, to teraz musimy wybrać odpowiednie odmiany.

Dekoracyjność, trwałość i łatwość uprawy, to główne zalety iglaków. Dlatego obok kwitnących krzewów liściastych czy bylin nie powinno zabraknąć ich na działce. Obok form wysokich istnieje wiele odmian karlowych, wolnorosnących. Warto wybierać formy płozące, unikać roślin szerokokorzeniowych. Musimy tak dobrać rośliny, aby współgrały z otoczeniem. Szczególnie cenne do niewielkich ogródków na działki będą kolumnowe lub wąskostojkowe odmiany jałowców i cisów.

Przed posadzeniem drzew i krzewów trzeba starannie przygotować glebę, przekopując ją głęboko z nawozami. Drzewa i krzewy kupowane w pojemnikach sadzimy w dowolnej porze roku, z wyjątkiem mroźnej zimy i nadmiernej suszy latem. Jesienią nasadzenia rozpoczynamy wcześniej - od połowy sierpnia od października - tuż po zakończeniu wegetacji. Krzewy i drzewa sadzimy w obszerne dołki, tak aby nie podwijały się im korzenie. Sadzimy na taką głębokość na jakiej rosły w szkółce. Po wykonaniu podlewamy bardzo obficie do wykonanej wcześniej wokół rośliny misy, która zabezpiecza wodę przed odparowaniem. Krzewy iglaste i zimozielone zabezpieczamy przed słońcem tkaninami jutowymi lub włókniną. Krzewy iglaste nie tniemy po posadzeniu, ale mogą być lekko strzyżone w następnych latach. Do zabiegów pielęgnacyjnych w okresie lata należą: podlewanie, nawożenie i odchwaszczanie. Wskazane jest ściółkowanie krzewów przekompostowaną korą sosnową, co pozwala na utrzymanie zwiększonej wilgotności gleby i ograniczy wzrost chwastów. Poważną przeszkodą w uprawie krzewów iglastych w ogrodzie jest obecność psa, ponieważ potrafi zniszczyć wszystkie iglaki. Krzewy ozdobne nawozimy co 2-3 lata wiosną. Dajemy obornik lub kompost. Można dawać rozcieńczoną 5-krotnie gnojowicę. Z wieloskładnikowych nawozów dajemy Azofoskę, Fructus w ilości 250g pod krzew. W sprzedaży są także gotowe nawozy pod krzewy. Bardzo dobre są nawozy o spowolnionym działaniu (Osmocate). Wszystkie nawozy stosujemy na wilgotną ziemię. Krzewy

nawozimy tylko do końca czerwca, aby nie przedłużać okresu wegetacji. Krzewy sadzimy grupami dobierając kolory igliwia.

Drzewa i krzewy iglaste polecane do ogródków przydomowych.

Drzewa iglaste: żywotnik - tuja zachodnia - wszystkie formy kolumnowe, cyprysik Lawsona, cyprysik nutkajski - forma zwisła, jałowiec wirginijski - „Skyrocket”, świerk serbski, świerk klujący, jodła koreańska, która jest wolnorosnąca, jodła kalifornijska - rosnąca bardzo szybko i nadająca się na zatrute tereny. Świerki serbskie sadzimy 3 m od siebie w formie trójkąta.

Krzewy iglaste: świerk „Conica”, jałowce: „Old Gold”, „Hibernica”, „Blue Star”, „Blue Carpet”, „Sabina”, „Grey Owl”, „Glaucia”, sosna czarna, sosna „Limba”, Pumillo, cis pospolity, cyprysiki groszkowate - nadające się na żywopłoty - łatwe w rozmnażaniu i uprawie. W okresie jesieni i zimy wewnętrzne igły mogą brunatnieć i zasychać, lecz już wiosną w miejscach zaschniętych pojawiają się młode przyrosty.

Cyprysik nutkajski - jedno z najpiękniejszych drzew iglastych.

Cyprysik „Lawsona” - efektowne drzewo wrażliwe na mrozy. Dobrze znosi zacienienie, wymaga stanowisk ciepłych, wilgotnych i osłoniętych.

Cyprysik „Pendula” - o luźnym pokroju i łukowato wygiętych gałęziach ze zwisającymi pionowo długimi pędami. Łuski są zabarwione na kolor ciemnozielony. Jedna z najpiękniejszych „placzących” form iglaków, szczególnie polecana do sadzenia pojedynczego.

Krzewy iglaste mogą być uzupełnieniem skalniaka. Spośród drzew i krzewów iglastych najbezpieczniej wybrać formy wolnorosnące i karlowe jak: jodła koreańska, świerk biały „Conica”, świerk pospolity „Nidiformis”, żywotnik zachodni „Hoseri”, jałowiec luskowaty „Blue Star”, sosna górską „Pumilio”, choina kanadyjska „Nana”.

Iglaki żółte: cyprysik groszkowaty „Lawsona”, jałowiec chiński, żywotnik zachodni, wschodni, cis pospolity.

Balbina Borowska
ODR Boguchwała

SZKÓŁKA DRZEW I KRZEWÓW OZDOBNYCH

JADWIGA I ROMAN WIĘCKOWIE

RANIŻÓW 224, TEL. 40

posiada w sprzedaży drzewa i krzewy:

świerk biały „Conica”, świerk biały „Echniformis”, świerk „Serbski”, jodła kalifornijska, tuja kulista „Globosa”, tuja zachodnia z siewu (zwykła), tuja zachodnia „Smaragd”, tuja zachodnia „Vagneri”, jałowce: płozący „Hetzii”, „Blue Carpet”, jałowiec wirginijski „Skyrocket”, jałowiec pospolity „Hibernica”, jałowiec sabiński „Mas”, cyprysik groszkowy Plumosa Aurea, forsycja, jaśminowiec różowy.

OPŁATY RADIOWE I TELEWIZYJNE

„Domniemywa się, że osoba, która posiada odbiornik radiofoniczny i telewizyjny w stanie umożliwiającym natychmiastowy odbiór programu, używa tego odbiornika” (ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji).

Za używanie odbiorników radiofonicznych oraz telewizyjnych pobiera się opłaty abonamentowe. Opłatę tą należy uiścić za każdy odbiornik chyba, że jest kilka takich odbiorników używanych przez osoby fizyczne w tym samym gospodarstwie domowym lub samochodzie stanowiącym ich własność - wówczas płaci się tylko jedną z opłat, tzn. bądź opłatę radiofoniczną, bądź za używanie odbiornika radiofonicznego i telewizyjnego.

Odbiorniki radiowe i telewizyjne podlegają, dla celów pobierania opłat abonamentowych za ich używanie, zarejestrowaniu w państwowym przedsiębiorstwie użyteczności publicznej Poczta Polska w urzędach właściwych ze względu na obszar swego działania. Rejestracji należy dokonać w ciągu 14 dni od dnia ich nabycia.

Wolał wyrzucić telewizor niż płacić?!

Minister Łączności ustanowił również kontrolę wykonywania obowiązku rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych. Wykonują ją upoważnieni pracownicy rejonowych urzędów Poczty. W przypadku stwierdzenia używania nie zarejestrowanego odbiornika pobiera się opłatę w wysokości stanowiącej trzydziestokrotność miesięcznej opłaty abonamentowej obowiązującej w dniu stwierdzenia tego faktu. Zapłacenie tej kary nie zwalnia od obowiązku uiszczenia bieżącej opłaty za okres od dnia stwierdzenia używania nie zarejestrowanego odbiornika.

Wpływy z opłat i kar, po potrąceniu umownego wynagrodzenia za te usługi, są przekazywane na wyodrębniony rachunek Krajowej Rady Radiofonii i

Telewizji i są w całości przeznaczone na działalność jednostek publicznej radiofonii i telewizji.

Obecnie opłaty za używanie odbiorników są następujące:

1. za używanie odbiornika radiofonicznego - 2,90 zł. miesięcznie,
2. za używanie odbiornika telewizyjnego lub telewizyjnego i radiofonicznego - 8,40 zł. miesięcznie.

Są również zwolnienia od tych opłat, a dotyczą one:

1. inwalidów I grupy,
2. osób, które ukończyły 75 lat,
3. osób, które otrzymują stały zasiłek z pomocy społecznej,
4. osób niesłyszących, u których stwierdzono całkowitą głuchotę lub obustronne upośledzenie słuchu,
5. niewidomych, których ostrość wzroku nie przekracza 15 %,
6. inwalidów wojennych i wojskowych,
7. kombatantów,
8. wdów i wdowców - emerytów i rencistów pozostałych po kombatantach.

Na podstawie informacji uzyskanej z Rejonowego Urzędu Poczty w Rzeszowie wynika, że na terenie gminy Raniżów zarejestrowanych jest 799 odbiorników radiowo-telewizyjnych. Zważywszy na fakt, że w gminie jest 1580 gospodarstw domowych, płacący uczciwie wygórowany abonament stanowią zaledwie 50 %. Oznacza to, że gdyby przepisy prawne dotyczące tego tematu były przestrzegane przez wszystkich, abonament mógłby wynosić nie 8,40 zł. a np. 4,50 zł., co już nie stanowiłoby znacznego wydatku w budżecie domowym.

Tak więc, gdy siedzimy sobie wygodnie przed telewizorem wieczorem po trudach codziennej pracy i oglądamy prognozę pogody, uświadommy sobie, że oglądamy ją nie tylko dzięki producentowi napojów HOP, ale również w pewnej części dzięki sąsiadowi, który regularnie opłaca abonament RTV.

A swoją drogą myślę, że opłaty abonamentowe są reliktem przeszłości, a jednocześnie tłustym kąskiem dla Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, z którego żal jest jej rezygnować. Należałoby ten temat poddać pod obrady posłom nowej kadencji Sejmu.

Stanisław Samojedny

WYMIANA MATERIAŁU SIEWNEGO POTRZEBA CZY KONIECZNOŚĆ?

Kwalifikowany materiał siewny jest podstawowym i najtańszym środkiem zwiększania produkcji i poprawy opłacalności uprawy zbóż. Dla uzyskania plonów wyższych od przeciętnych należy odnawiać materiał siewny co najmniej co 4 lata. Cykl taki zwiększa plony o około 20 %. Bez dobrej jakości nasion siewnych nawet prawidłowo i terminowo wykonane zabiegi agronomiczne nie przyniosą oczekiwanych efektów. Najnowsze odmiany zbóż posiadają dużo wyższy potencjał plonowania niż odmiany sprzed kilkunastu lat. Wyższy koszt materiału kwalifikowanego w pełni rekompensuje uzyskana wyższa plonu. Przekonać mogą się ci rolnicy, którzy zaopatrywali się w kwalifikowany materiał siewny czy sadzeniakowy.

W naszym rejonie obsiewana powierzchnia kwalifikowanym zbożem stanowi kilka do kilkunastu procent w zależności od gatunku. Szczególnie w ostatnich latach zaznaczył się wyraźny spadek.

Wiosną br. z budżetu gminy została dofinansowana wymiana zbóż jarych oraz ziemniaków. Ogółem rozprowadzono 14,5 tony zbóż jarych z dotacją 20 zł/q. Skorzystało z tego 135 rolników. Sadzeniaków ziemniaków rozprowadzono 40 ton z dotacją 5 zł/q i skorzystało z tego 166 rolników.

Jesienna wymiana zbóż ozimych została także dofinansowana z budżetu gminy. Zboża były rozprowadzane poprzez dwa punkty na terenie gminy. Prawie w całości materiał siewny był zaprawiony przeciw chorobom grzybowym. Jedynie pojedyncze ilości były nie zaprawione, ale ci rolnicy otrzymali zaprawę. Ogółem rozprowadzono 46,9 t zbóż ozimych z dotacją 20 zł/q. Było bardzo duże zainteresowanie zakupem zbóż o czym świadczy fakt, że kwalifikowany materiał siewny zakupiło 434 rolników, tj. 29 % gospodarstw rolnych w gminie. Wprawdzie wystąpiły ograniczenia ilościowe kupowanego ziarna - 1,5 q na gospodarstwo, a niektórzy rolnicy potrzebowali więcej do zasiewania planowanej powierzchni, to i tak jest to duży postęp w stosunku do lat ubiegłych.

Poniżej podaję szczegółową informację ze sprzedaży kwalifikowanego materiału siewnego zbóż ozimych w poszczególnych punktach:

1. Józef Prus - Raniżów

gatunek	odmiana	stopień kwalifikacji	ilość (w kg)	ilość rolników
żyto	Dańkowskie Złote	I odsiew	20.750	162
pszenżyto	Bogo	I odsiew, oryginal	5.000	56
pszenica	Kamika	oryginal	4.450	53
	Kobra	I odsiew	600	
	Almari	I odsiew	600	

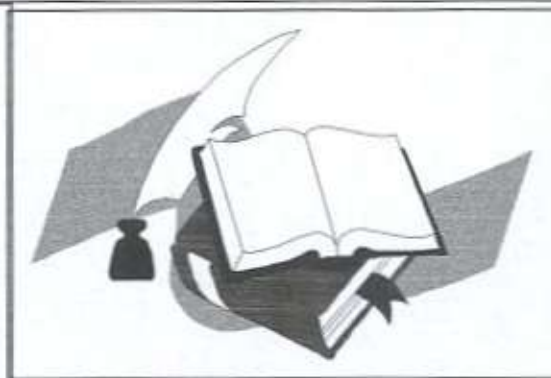
2. Stanisław Prus - Wola Raniżowska

gatunek	odmiana	stopień kwalifikacji	ilość (w kg)	ilość rolników
żyto	Dańkowskie Złote	I odsiew	3.500	40
pszenżyto	Bogo	I odsiew	3.000	28
pszenica	Kobra	I odsiew	7.000	95
	Kamika	I odsiew	2.000	

Krystyna Kościółek

Gminna Biblioteka Publiczna w Raniżowie informuje, że posiada aktualnie 11.404 książek, i jednocześnie zaprasza do korzystania z jej usług. W roku bieżącym przybyło 80 woluminów, między innymi:

- Maria Dąbrowska - „Noce i dnie”,
- Eliza Orzeszkowa - „Nad Niemnem”,
- Zofia Nałkowska - „Medaliony”,
- Melchior Wańkowicz - „Szkice spod Monte Casino”,
- Grudziński - „Inny świat”,
- Kownicki T. - „Mała Apokalipsa”,
- Jan Sudół - „Moje wspomnienia”, „Pieśni naszych ojców”,
- Stefański J. - „Polska 1988-1993”,
- Lew S. - „Ścieżkami Lasowiaków”, „Lasowiacki zielnik”.

Biblioteka oprócz tych książek otrzymała w roku bieżącym również wiele wspaniałych tzw. „czytadel” - czyli Harlequinów, którymi zaczytuje się zarówno młodzież jak i dorośli.

Józefa Kwaśnik

W pierwszej połowie października należy zebrać warzywa korzeniowe rozpoczynając od buraków i marchwi, kończąc w drugiej połowie zbiorem selerów i pietruszki. Zbiór należy wykonać w czasie pogody bezdeszczowej, przed wystąpieniem przymrozków. Warzywa korzeniowe można przechowywać w piwnicach w ułożonych przykach przesypane korzenie wilgotnym piaskiem. Dobre efekty w przechowywaniu warzyw korzeniowych uzyskuje się, przechowując je w czystych workach foliowych; warzywa - każdy gatunek oddzielnie - układa się warstwami na przemian z czystym, wilgotnym piaskiem. Worka nie zawiązywać.

- Pod koniec października przystępujemy do zbioru kapusty i porów,
- Wiele roślin można zasiać lub zasadzić już jesienią, co pozwoli na wcześniejsze wschody i zbiory. Pod te warzywa wybiera się stanowiska po roślinach, które były uprawiane na oborniku.
- Cebulę na zbiór pęczkowy sadi się w połowie października przeznaczając na ten cel dymkę większą. Sadi się tak, aby wierzchołki cebulek znajdowały się 2-3 cm pod powierzchnią gleby. Do nadejścia mrozów cebula powinna się dobrze ukorzenić.
- Czosnek wysadza się w połowie października, zwłaszcza tych typów, które wytwarzają kwiatostany i mają duże ząbki. Głębokość sadzenia 5-8 cm. Głębiej sadi się na glebach lżejszych.
- W drugiej połowie miesiąca można przystąpić do sadzenia młodych drzewek i krzewów.
- W pierwszej dekadzie października zakończyć siewy pszenicy ozimej.

- Kontynuować powschodowe zwalczanie chwastów w pszenicy, pszenzycie, jęczmieniu ozimym. Zaleca się herbicydy: Glean 75 DF, Dicuran 80 WP, Dicuran Forte 80 WP, Arcade 800 EC, Chisel 75 WG, Qartz Super 550 S.C., a w życie jak wyżej z wyjątkiem Dicuranu 80 WP i Chiselu 75 WG. Przestrzegać ściśle instrukcji podanej na opakowaniu.
- Po zakończonym wypasie i zbiorze ostatniego pokosu traw na użytkach zielonych zastosować nawożenie obornikiem lub wapnowanie o pH poniżej 5,5. Na terenach równych można stosować nawożenie fosforowe i potasowe.

Jesień jest bardzo korzystnym terminem wapnowania użytków zielonych. Należy stosować wapno w formie

ROLNICZE PRZY POMNIENIA

węglanowej. Nie należy stosować form tlenkowych, gdyż mogą one uszkodzić i zniszczyć darni. Na użytkach zielonych z powodu braku mieszania nawozu z glebą, efekt wapnowania jest wolniejszy niż na gruntach ornych. W wyniku wapnowania występują korzystne zmiany w składzie darni. Pojawiają się szlachetne gatunki traw, rośliny motylkowe, a także ziola, które podnoszą wartość i smakowitość siana. Wapnowanie szczególnie gleb bardzo kwaśnych i kwaśnych zwiększa plon siana.

Mimo, iż wapnowanie nie przynosi bezpośrednio widocznych efektów, tak jak działanie innych nawozów, szczególnie azotowych, należy pamiętać, że prawidłowy odczyn gleby decyduje o jej żyzności i wysokiej wartości uzyskanej paszy.

Krystyna Kościółek

KALENDARZ BIODYNAMICZNY

- * Bieżący rok nie był zbyt korzystny dla uprawianych warzyw. Bardzo duże opady, podmoknięcia, zalania oraz bardzo duże występowanie chorób, a w szczególności zarazy ziemniaczanej na pomidorach, mączniaka na ogórkach, spowodowały, że zbiory warzyw są mniejsze i gorszej jakości, niż były spodziewane.
- * Zbiory warzyw należy przeprowadzić w drugiej połowie dnia, w dzień bezdeszczowy.
- * Wszystkie warzywa korzeniowe przeznaczone na przechowywanie zbieramy w dniach korzeniowych. Kapustę na kiszenie w dniach kwiatu i owocu.

Dni korzeniowe: 1 X, 2 X do 7⁰⁰ i od 12⁰⁰, 3 X, 4 X do 6⁰⁰ o od 17⁰⁰, 5 X do 10⁰⁰, 10 X od 10⁰⁰, 11 X, 18 X, 19 X, 20 X do 19⁰⁰, 27 X od 17⁰⁰, 28 X, 29 X do 9⁰⁰ i od 15⁰⁰, 30 X, 31 X do 12⁰⁰.

Dni liściowe: 6 X, 7 X, 16 X do 14⁰⁰, 21 X do 12⁰⁰, 23 X, 24 X do 17⁰⁰.

Dni kwiatowe: 4 X od 7⁰⁰ do 16⁰⁰, 5 X od 11⁰⁰ do 17⁰⁰, 12 X od 10⁰⁰, 13 X, 14 X do 15⁰⁰, 21 X od 13⁰⁰.

Dni owocowe: 8 X od 7⁰⁰ do 18⁰⁰, 9 X, 10 X do 9⁰⁰, 16 X od 15⁰⁰, 17 X, 24 X od 18⁰⁰, 25 X, 26 X, 27 X od 11⁰⁰ do 16⁰⁰.

Dni niekorzystne: 14 X od 15⁰⁰, 15 X, 22 X.

Czas przesadzania: od 1 X do 7 X i od 21 X do 31 X.

Oprac. K. Kościółek

LEKI Z DOMOWEJ APTEKI

PORY ODTRUWAJĄ ORGANIZM I LECZĄ RANY

Pory są spożywane przez człowieka już od tysięcy lat, podobnie jak czosnek i cebula. Por jest lekko strawny, zasadowy, nie tuczy, zastępuje kurację wodami mineralnymi. Można go jeść na surowo (surówki), po ugotowaniu (jako włoszczyzna z zupy) lub duszeniu. Stanowi odtrutkę (w zatruciach pokarmowych, ołowiem ze spalin samochodowych). Sok ze świeżych porów jest uznawanym środkiem w leczeniu kamicy i niezbytów dróg moczowych. Jest moczopędny, oczyszcza krew, wzmacnia nerwy. Zalecany przy anemii, arteriosklerozie, gruźlicy, otyłości, niestrawności i zaparciach. Syrop z porów (sok z dodatkiem cukru lub miodu; pokrojone plastry pora posypane cukrem wydzielają sok) działa korzystnie na koklusz i kaszel u dzieci.

Sok podnosi potencję mężczyzn. Wskazany jest przy tym dodatek soku z selera i pokrzywy oraz przypraw - imbiru i cynamonu. Taki afrodyzjak działa ogólnie wzmacniająco, gdyż zawiera substancje czynne, m. in. fosfor, który działa pobudzająco. Stosowany może być również przy osłabieniach, w tym dla rekonwalescentów. Bulion z porów jest zalecany na „kaca”. Sokiem z porów, z dodatkiem mleka lub serwatki, zaleca się obmywać zaczerwienienia i wysypki na twarzy. Na odciski i brodawki skuteczne są okłady z liści porów macerowanych przez 24 godz. w occie. Liście umyte i zmiążdżone walkiem lub butelką na czystej stolnicy, przyłożone do rany, działają jak bandaż antyseptyczny i gojący. Wskazane są także przy ukąszeniach owadów.

SELER KRZEPI

Liście i korzenie selera, a także nasiona, zawierają surowce lecznicze (cholina, asparagina, glutamina, glikozydy, olejki eteryczne oraz witaminy - A, B₁, B₂, B₆, PP, E, C), a także węglowodany, tłuszcze i białka, aminokwasy, kwasy oraz makro- i mikroelementy (magnez, wapń, fosfor, żelazo i in.). Seler surowy stosowany wewnątrznie wzbogaca organizm w składniki mineralne, działa wzmacniająco i odmładzająco, obniża ciśnienie, leczy gościec, kamice moczową, kolki żołądkowe, reumatyzm, otyłość, łagodzi sklerozę, wydzielanie moczu przy schorzeniach pęcherza, nieprawidłowości miesiączkowania, dolegliwości serca i niezbyt oskrzeli, wpływa korzystnie na przemianę materii, pracę nerek i wątroby.

Korzeń selera jest zazwyczaj spożywany w postaci surówek - utarty na tarce jarzynowej z dodatkiem różnych warzyw i owoców (głównie jabłko), niekiedy ziemniaka, przyprawiony śmietaną lub majonezem oraz przyprawami ziołowymi. Drobnio siekane liście selera stanowią, podobnie jak nać pietruszki, zieleninę dodawaną do surówek, zup i sosów. Napar z liści i nasiona używane są przy wzdęciach i kolkach jelitowych.

Na wzmocnienie zalecane jest wino selerowe (utrzc 20 dag selera, dodać butelkę białego wina, macerować przez 4-5 dni w ciemnym miejscu, odcedzić), pić po kieliszku, dwa razy dziennie przed jedzeniem. Podobne właściwości ma syrop z soku selera i miodu lub cukru (w proporcji 5:1); pić 1-2 razy dziennie po łyżeczce.

Przy astmie i reumatyzmie zalecana jest nalewka selerowa (liście wymyć, osuszyć, drobno posiekać, zalać spirytusem, macerować przez 2 tygodnie w ciemnym miejscu, zlać i zalać ponownie wódką na 2 tygodnie, obie nalewki połączyć, przechowywać w ciemnej butelce), pić 2-3 razy dziennie po łyżeczce.

Sok z selera stosuje się do obmywania ran i na kompresy. Wywar z łodyg lub bulw jest skuteczny na odmrożenia. Inhalacje z soku selera leczą migrenę i bóle głowy. Seler gotowany jest łatwo strawny. Nie należy go zbyt długo gotować, by nie utracił olejków eterycznych i witamin. Pokrojone liście i kawałki korzenia dodaje się do zup na krótko przed ukończeniem gotowania.

Gminny Zespół
Doradztwa Rolniczego w Ranizowie
informuje, że istnieje możliwość kontraktacji
POMIDORA PRZEMYSŁOWEGO w 1998 r.
pod potrzeby przetwórstwa w ZPOW HORTEX Leżajsk.

Bliższych informacji na ten temat można uzyskać w biurze GZDR
w Ranizowie, UG, p. nr 4, tel. 34 w. 24.

KOMUNIKAT DLA ROLNIKÓW

POD KAPELUSZEM

Polak grzybowi nie przepuści: albo go kopnie, albo zje. Grzybobranie jest w Polsce zjawiskiem społecznym. Od sierpnia do października trwa sezon grzybowy. W Polsce jest urodzaj grzybów - sześć tysięcy gatunków! Oczywiście nie wszystkie nadają się do jedzenia, ale z uwagi na wielkość, podobieństwo kształtu i miejsce występowania wiele z nich może sprawiać wrażenie jadalnych. Tymczasem większość gatunków grzybów znanych w przyrodzie nie ma żadnego kulinarnego znaczenia.

Przeciętny grzybiarz - zainteresowany wyłącznie smakowymi walorami swoich zbiorów nie wie, że najważniejsza część grzyba rośnie w ziemi, a jest to grzybnia. To, co znajdujemy w ściółce lasu, jest tylko owocnikiem na wysuniętej nóżce - wystawionej nad ziemię po to, aby zarodniki służące do rozmnażania były łatwiej przenoszone przez wiatr.

Już starożytni Rzymianie cenili potrawy grzybowe, choć współcześni dietetycy wątpią w ich wartości odżywcze. Wśród wielkiej ilości gatunków liczba trujących grzybów jest niewielka. Większość zatruć jest spowodowana grzybami jadalnymi, które straciły świeżość skutkiem złego przechowywania lub były źle przyrządzone. Grzyby są fantastyczną pożywką dla bakterii. Są wilgotne, a zbierane często do plastikowych torebek psują się bardzo szybko bez dostępu powietrza. Natychmiast po powrocie z lasu trzeba je dokładnie umyć i przyrządzić. Oczyszczone i pokrojone można przechowywać w lodówce, ale wtedy zaraz po wyjęciu należy je przygotować do zjedzenia.

Banalne zatrucia grzybami objawiają się najczęściej bólami brzucha, nudnościami, biegunkami. Pojawiają się szybko (w godzinę lub dwie po spożyciu potrawy) i trwają krótko. Mogą im towarzyszyć również poważniejsze objawy, jak zwężenie źrenic, suchość lub zwiększona potliwość skóry - jednak nie są to dolegliwości, które

spędzają sen z oczu toksykologom. Ci jak ognia boją się w Polsce muchomora sromotnikowego - sprawcy nie tylko poważniejszych zatruć, ale i zgonów.

Pierwsze objawy zatrucia muchomorem sromotnikowym występują późno. W dodatku nie są wcale charakterystyczne: zwyczajny niezbyt żołądkowo-jelitowy, który mija po kilku lub kilkunastu godzinach. Okres zdrowienia jest jednak pozorny. Najgroźniejsza jest trzecia faza, która w połowie przypadków kończy się śmiercią. Nagle pojawia się niewydolność nerek, żółtaczka, utrata przytomności. Chorzy giną w ciężkiej śpiączce wątrobowej, powikłanej krwotokami i zakażeniami.

Aby potwierdzić, czy zatrucie jest spowodowane sromotnikiem, trzeba wykonać badanie mikologiczne. W próbkach kału lub wymiocin pacjenta szuka się zarodników grzyba. Wystarczy zjeść pół niewielkiego kapelusza muchomora sromotnikowego, aby dawka amanityny (najgroźniejsza toksyna występująca w grzybie) była śmiertelna.

Ostatnio w USA zaczęto bić na alarm, bo z powodu grzybów lawinowo wzrosła liczba zatruć wśród imigrantów. Skąd? Z Polski i Meksyku. W Europie oprócz Polaków grzybów praktycznie nikt w lasach nie zbiera.

Mało kto wie, że do sprzedaży powinny być dopuszczone grzyby wcześniej obejrzone przez dyplomowanego klasyfikatora lub grzyboznawcę (uprawnienia nadają wojewódzcy inspektorzy sanitarni). Powinny być zaopatrzone w informację o nazwisku i adresie sprzedawcy oraz gatunku grzyba.

Podczas zbierania w lesie, jeśli grzyb wzbudzi chociaż najmniejszą wątpliwość, należy go wyrzucić. Konsumentom grzybów mylą się tylko raz. Nie warto również grzybów „smakować” - grzyby niejadalne nie mają gorzkiego smaku (muchomor sromotnikowy jest w smaku wręcz

łagodny i pozbawiony zapachu!), grzyby robaczywe i zaatakowane przez ślimaki nie są wcale bezpieczniejsze. Ludzie nauczyli się bać muchomora czerwonego i szatana. A grzyby te dają tylko banalne objawy zatrucia. Naprawdę śmiertelne są muchomory sromotnikowe i ich odmiany pokrewne: muchomor wiosenny i jadowity. Można je łatwo pomylić z kanią, pieczarką polną, gołąbkami zielonym.

Dlatego grzyboznawcy radzą: powinniśmy zbierać tylko te grzyby, które nie mają pod kapeluszem blaszek. Wtedy prawdopodobieństwo trafienia na sromotnika będzie znikome.

(sas)

S P O R T

PIERWSZE PUNKTY KS „RANIŻOVIA”

7 września drużyna piłkarska KS „Raniżovia” rozegrała w Mrowli mecz z miejscową „Mrowlanką” w ramach 3 kolejki klasy B. W bardzo złych warunkach pogodowych nasi piłkarze ulegli gospodarzom 5 : 2. Bramki dla „Raniżovii” zdobyli: Jacek Grochala w 39 minucie oraz Mariusz Małek w 81 min. W meczu tym wystąpił po raz pierwszy po długiej przerwie bramkarz Piotr Lesiewicz, który z przed meczowych wypowiedzi z góry wiedział, ile przepuści bramek w tym spotkaniu.

14 września, tydzień później KS „Raniżovia” zdobyła komplet punktów, wygrywając na swoim boisku z Trzebosią 3 : 2. Bramki: Mariusz Tybureczy (20 min.), Henryk Mazur oraz na wagę zwycięstwa przy stanie 2 : 2 Robert Stadnicki w 90 min.

21 września w meczu na wyjeździe z „Czarnymi” Kraczkowa nasi piłkarze zdobyli jeden punkt remisując 1 : 1 (bramka dająca początkowe prowadzenie Mariusza Małka). W meczu tym w zespole z Kraczkowej zadebiutował nowy trener T. Kaczyński, który wcześniej prowadził trzeci ligowy zespół „Stali” Rzeszów.

28 września na stadionie w Raniżowie raniżowscy piłkarze zremisowali z Werynią 1 : 1. Bramkę dla KS „Raniżovia” zdobył w 86 min. Adam Bałos, który przyzwyczaił już kibiców oraz trenera do zdobywania bramek, jako wchodzący zawodnik w ostatnich minutach meczu. Warto dodać, iż główną rolę na boisku sprawował arbiter tego spotkania, który poprzez swoje śmieszne i kompromitujące decyzje popsuł tylko atmosferę na boisku, a co najważniejsze, widowisko dla przybyłej publiczności.

Grzegorz Woś

Tabela po ostatniej kolejce wygląda następująco:

Lp.	Drużyna	Punkty	Bramki
1.	NIENADÓWKA	18	19:8
2.	PALIKÓWKA	15	24:5
3.	KOPCIE	13	18:10
4.	KRZEMIENICA	12	14:10
5.	MROWLA	12	13:13
6.	BUDY GŁOGOWSKIE	12	9:12
7.	ŁĄKA	7	8:7
8.	WERYNIA	5	7:11
9.	KS „RANIŻOVIA”	5	9:15
10.	RUDNA WIELKA	3	6:17
11.	KRACZKOWA	1	8:17
12.	TRZEBOŚ	1	8:18

PAŹDZIERNIKOWE PRZYSŁOWIA I PROGNOZY

W krótkie dzionki października
wszystko z pola, z sadu znika.

Październik chodzi po kraju,
żenie ptactwo z gaju.

O świętej Brygidzie (8 X) babie lato przyjdzie.

Babie lato: w dzień ciepło, w nocy zimno za to.

Na Emila (11 X) babskie lato się przesila.

Święty Gawel (16 X) ręczy za to,
jakie będzie przyszłe lato.

Na święty Łukasz (18 X) próżno grzybów szukać;
lecz rydz jeszcze nie zawadzi,
jeśli mróz go nie zdradzi.

Urszula (21 X) jaka, cała zima taka.

Od Marcina (24 X) słońca się zaczyna.

Na świętego Szymona (28 X) babskie lato kona.

Gdy jesienią lato, zimą mrozy za to.

Gdy październik mocno trzyma,
zwykle potem ostra zima.

Miesiąc październik - marca obraz wierny.

„Wieści Raniżowskie” - pismo społeczno-kulturalne. Miesięcznik. Wydawca: Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Raniżowie, tel. 2272663 w. 89. Redaguje Zespół. Teksty podpisane odzwierciedlają poglądy autorów. Przedruk dozwolony z podaniem źródła. Nakład 250 szt.